

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Ανάγκη οριστικής επίλυσης της χρόνιας εκκρεμότητας, χαρακτηρισμού του Ηρώου Ηρακλείου, ως μνημείο».

Το ζήτημα του χαρακτηρισμού του Ηρώου της πόλης του Ηρακλείου ως διατηρητέου μνημείου, επανέρχεται με ιδιαίτερη ένταση στη δημόσια συζήτηση, τόσο ελλείπει θεσμικής προστασίας του, μετά και την πρόσφατη προσπάθεια κατεδάφισής του, όσο και εξαιτίας της επίμονης και τεκμηριωμένης διεκδίκησης της τοπικής κοινωνίας και του Δήμου Ηρακλείου για τη διασφάλιση της ιστορικής και συμβολικής του αξίας.

Το Ηρώο ανεγέρθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1930, με πρωτοβουλία του Δήμου, στο πλαίσιο του εορτασμού της εκατονταετηρίδας από την Ελληνική Επανάσταση και αποτελεί χώρο συλλογικής μνήμης, αφιερωμένο στους πεσόντες των αγώνων του έθνους, συνδεδεμένο άρρηκτα με την ταυτότητα της πόλης, τη δημόσια χρήση του χώρου και τη διαχρονική λειτουργία του ως τόπου απόδοσης τιμών και ιστορικής αναφοράς.

Παρά τις διαχρονικές και επανειλημμένες παρεμβάσεις τοπικών φορέων αλλά και κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, το Υπουργείο Πολιτισμού έχει πολλαπλάκι απορρίψει το αίτημα χαρακτηρισμού του Ηρώου, ως διατηρητέου μνημείου, ελλείπει επαρκών αρχιτεκτονικών και μορφολογικών χαρακτηριστικών. Η υιοθέτηση όμως μιας τόσο αυστηρά αισθητικής προσέγγισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, παρακάμπτει τον ιστορικό της χαρακτήρα και έρχεται σε αντίθεση, τόσο με τη διεθνή πρακτική, όσο και με την ίδια τη λογική της προστασίας, της συλλογικής μνήμης, δημιουργώντας τον κίνδυνο, μνημεία που δεν εντάσσονται σε στενή τυπολογία «αρχιτεκτονικής αξίας», να αφήνονται ουσιαστικά απροστάτευτα.

Πρόσφατα, ο Δήμος Ηρακλείου εξέφρασε δημόσια την πρόθεσή του, να επανέλθει με νέο τεκμηριωμένο αίτημα χαρακτηρισμού, γεγονός που καθιστά αναγκαία μια σοβαρή και ουσιαστική επανεξέταση της υπόθεσης από το Υπουργείο.

Επειδή η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, δεν είναι τεχνικό ζήτημα στενής υπηρεσιακής ερμηνείας, αλλά βαθύτατα πολιτική επιλογή, που αντανακλά τον τρόπο που η Πολιτεία αντιλαμβάνεται τη σχέση της με την ιστορία και τη μνήμη, το αρμόδιο Υπουργείο, οφείλει να αντιμετωπίζει με θεσμική ευαισθησία, ζητήματα που άπτονται της συλλογικής μνήμης και της ιστορικής ταυτότητας των πόλεων, ιδίως όταν πρόκειται για μνημεία με έντονο δημόσιο και συμβολικό χαρακτήρα. Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Πώς προτίθεται το Υπουργείο να αντιμετωπίσει το ζήτημα του χαρακτηρισμού του Ηρώου Ηρακλείου ως διατηρητέου μνημείου, υπό το πρίσμα της ιστορικής, κοινωνικής και συμβολικής του σημασίας και ενόψει της πρόθεσης του Δήμου Ηρακλείου να καταθέσει νέο, επικαιροποιημένο αίτημα χαρακτηρισμού;
2. Προτίθεται να δεσμευτεί για λήψη μέτρων θεσμικής προστασίας και εποπτείας του χώρου έως ότου εξεταστεί εκ νέου το ζήτημα του χαρακτηρισμού, προκειμένου να διασφαλιστεί ο δημόσιος χαρακτήρας και η ιστορική λειτουργία του Ηρώου;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Μαμουλάκης Χάρης